HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

אלא. אליבא דרבי (א) כגון דאמר אהא אהא בשביל אבא אהא בשביל עצמי: **אי אייתי ב' שערות מעיקרא.** כלומר הניחא דמתרצת מתני' כוותיה דרבי דלא מיתייב אלא בחדא נזירות אילו אייתי ב' שערות מקמי (ב) הזירו אחוה: **קאים בנזירות דידיה.** שהבאתי שתי שערות שאיני נתפס בשל אבא אהא בשביל עצמי ואי אייתי שתי שערות לבסוף דהדירו אביו (ג) קאי בנזירות דאחוה ולא חייל עליה נזירות דידיה כלל דהא לא קביל עליה נזירות אלא אם אינו נתפס בשביל אביו וכיון דעדיין לא הביא ב' שערות חל עליה נזירות דאחוה ולא חייל עליה נזירות דידיה כלל: **ואי אייתי** (ג) **באמצע.** (ד) לא ידעינן אי בההיא שעתא דהדירו אביו אייתי ב' שערות אי לא מי ניחא והא כיון דאמר אהא בשביל אבא אהא בשביל עצמי אם (ה) אינו נתפס בשביל (ו) אביו ואפשר דקאים בשתים (ז) עשרה והגיע לעונת נדרים ועדיין לא הביא ב' שערות וחל עליו נזירות שלו ונזירות של אביו כילד אחה פוטרו בנזירות אחת והא מיתייב למיקם בנזירות על שלו ועל של אביו: ה"ג **הניחא לרבי יוסי ברבי יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים אלא לרבי דאמר עד שיביא ב' שערות מאי איכא למימר אמרי לרבי ליכא תקנתא עד דיתיב דידיה ויתיב דאחוה.** כלומר לר' יוסי דאמר דאין האב מדירו אלא עד שמגיע לעונת נדרים ניחא דלא חייל עליה נזירות אחת אלא לרבי דאמר עד שיביא ב' שערות כיון דאמר אהא בשביל אבא אהא בשביל עצמי ושניהם יכולין להזיר אמאי לא מיתייב בשתי נזירות אמרי לרבי לית ליה תקנתא עד דעביד דיליה ודאחוה: (ח)[ליתנא אחרינא] **אלא לרבי דאמר כו' הא ברשותיה דאחוה קאים.** כל זמן שלא הביא שתי שערות וב' נזירות קביל עליוה דאפילו רבי מודה דלכשהגיע לעונת נדרים מצי מזיר עצמו ואפי' לא הביא שתי שערות (ט) (ו)והדירו אחוה הוא דפליגי: ומשני **אלא דאמר.** בלשון זה אהא בשביל אבא כו' כלומר אי אבא מצי (ד) להדירני אהא מזיר בנדר אבא ואם לאו אהא מזיר בשביל עצמי וכיון דאביו יכול להדירו חד נזירות קביל (י) לחודיה: **אי אייתי ב' שערות מעיקרא.** קודם (יא) שהדירו אביו קאים בנזירות דילה ולא בנזירות דאחוה דילא מרשות אביו: **ולבסוף.** לאחר שבא לב"ד קאים בנזירות דאחוה דהא יש לאביו רשות בו וכיון דמצי אביו להדירו לא קביל עליה נזירות דילה: **ואי דאייתי במצעי.** (יב)אחר שהדירו אביו קודם שבא לב"ד ולא ידעינן אי הני ב' שערות הוו ביה כשהדירו אביו אי לא הוו ביה עד השתא (יג)הא השתא על (יד)כרחיך יומנה ב' נזירות מספיקא דילמא לא הוו ביה שתי שערות מעיקרא עד השתא ונמצא נדור בשביל אביו וכשבא לפני ב"ד ואמר אהא בשביל עצמי (טו)ויהא נזיר נמי בשביל עצמו הא הביא ב' שערות במצעי (טז)ואי מייתי במצעי מאי דודאי השתא אייתי ב' שערות ונמצא דנדר אביו נדר (יח) וכשבא לב"ד ואמר נמי אהא בשביל עצמי הוי נזיר בנדר דידיה ויומנה ב' נזירות: **מתני' ה"ג במסניפין האים** מגלח על נזירות אביו כו' כילד מי שהיה אביו נזיר והפרישו מעות (יט) על נזירותו ומת ואמר הריני ע"מ שאגלח על מעות אבא אמר רבי יוסי הרי אלו יפלו לנדבה (כ)ואינו מגלח על נזירות אביו מי שהיה הוא ואביו נזירים והפרישו מעות סתומין לנזירותו ומת זהו שמגלח כו': **גמ' מ"ט.** אין האשה מגלחת על נזירות אביה: **הלכה היא בנזיר.** שהבן מגלח ואין לנו לגמוד הימנו אלא מה שמסורת הוא בידינו בן ולא בת: **פשיטא.** שהבן מגלח ולא הבת דאין לבת במקום הבן כלום והלכה למה לי: **מהו דתימא יורשין גמירי לה.** שמגלחין על נזירות האב ולא שנא בן לא שנא בת במקום שאין בן: קמ"ל

ע"מ שאגלח על מעות אבא זהו שמגלח על נזירות אביו ה"ג בפירוש קדמונים ובפירוש רבינו ברוך ובהרבה ספרים היא[6] דהוא ואביו נזיר[7] מגלח על מעות אביו ואם [ו]בחיי[8] אביו אינו מגלח: **מאי** (כא) **טעמא.** אין האשה מגלחת על מעות אביה: **פשיטא.** בלא הלכה ידעינן דאין בת מגלחת ולמאי הולרך מילתא דר' יוחנן ור"כ[9] הא דקאמר הש"ס מ"ט מאי קושיא דהכא פשוט לן דבן ולא בת ול"ל דר' יוחנן גופיה אמרה כי הך דנפ' אלו מליאות (ב"מ דף כא.) וכמה אמר ר' יאחק קב בארבע אמות: (וע"ע תוספות פסחים לג. ד"ה תתן וכו' ומה שנרשם שם): אם

ואמאי הא ברשותיה דאב קאים. [ומפי'] הוי גדול דקס"ד דגדול אמי היינו גדול לענין נדרו נדר דהיינו (לענין) משהגיע לעונת נדרים עד[1] שיביא ב' שערות מצי מדיר ליה ותנא קמא אמר לידע אם הביא[2] ב' שערות: אלא דאמר אהא בשביל אבא אהא בשביל עצמי. כלומר לא קאמר דאם קטן שאין נדרו נדר ואם גדול שנדרו נדר אלא אם קטן אני שרשות אבי עלי דהיינו עד הבאת שתי שערות והאי דקאמר אם גדול י"א דלא גרסינן ליה או שמא ר"ל ואם גדול שהביא שתי שערות וכרבי דאמר דמדיר בנו עד הבאת שתי שערות: **ה"ג אי אייתי ב' שערות מעיקרא קאי (ברשותיה) בנזירות דידיה ואי** בסוף קאי בנזירות דאבוה כי אייתי במיצעי מאי הניחא לרבי יוסי בר' יהודה דאמר לעונת נדרים אלא לרבי מאי ליכא תקנתא עד דיתיב דיליה ויתיב דאבוה. וכן הגיהו בפי' קדמונים וה"פ רבינו חננאל אי אייתי מעיקרא כלומר אם בדקוהו באותה שעה שבא לפני רבן גמליאל ביום שהדירו אביו ומצאו לו ב' שערות קאי בנדרים[3] דידיה ונדרו בשביל עצמו ואי לבסוף כלומר עכשיו אלא נבדק באותו היום אם לא יביא שתי שערות עד לבסוף ל' יום לאשתכח[4] דודאי אלו ל' ימים היו בשביל נדר אביו אלא אייתי במיצעי דלומר נראו בו שימנים אם לא פריך הכי [למתניתין] א) דהיאך מדיר בנו בנזיר כי מייתי במיצעי מאי וי"ל דמתני' איכא לאוקמי בעודו בשתת י"ב דאף אם מביא הם שומה אבל אהא קא קשיא ליה דקאי ליה אחר שתת י"ג שנה מדקמייתי לת"ק למיבדקיה אם הביא אם לאו דקודם לכן שומה איתון אי נמי יש לפרש דאמתני' ליכא למיפרך דודאי בדקינן במלאת ימי נזירותו ואי מספקינן אי אייתי שימנים במיצעי לא ב) (נבדיקיה) אבל אהא קשיא ליה דקאמר דלא תצטער לבדקי דבלא בדיקה תיקן הכל בתנאו דאם קטן אני כאילו [לא] היה אם בדיקה צורך ולכך פריך דהא ודאי אי אייתי במיצעי אינו מתוקן כלל: **הניחא** לר' יוסי בר' יהודה **דאמר עד שיגיע לעונת נדרים.** והוא עומד בשנת י"ב[5] ליכא למיחש דהוי שומה ואי"ת ניחוש שמא בא לעונת נדרים במיצעי וא"כ אין יכא בנזירות אביו לבד ל' יום ופר"ת דעונת נדרים אינה סותרת דנהי דאחד אינו יכול להדירו מכאן ואילך מכל מקום היכא דהדירו קודם לכן משום עונת נדרים לא פקע כיון דלא הוי כ"א דרבנן אבל שערות דאיש דאורייתא פקע דאביו וא"כ ניחוש לשערות במיצעי ג) י"ל [8] דמיירי תחילת י"ג דאכתי אי הוה ליה במיצעי ה"ל שומה בעלמא ואף אם בא לכלל עונת נדרים באמצע נזירות אין להקפיד לפירוש רבינו תם דעונת נדרים אינה סותרת דנהי נמי דאין מדירו (אלא) כשהגיע לעונת נדרים אכתי קאי בקטנותו וכל כמה דלא הדר ביה הוה בנדר אביו וגם שמא לא יוכל למחות באמצע: אלא לרבי דאמר עד שיביא שתי שערות. והביאו לבדקו בשנת י"ד לידע אם הביא במיצעי מאי: **לרבי ליכא תקנתא עד דיתיב דידיה.** פירוש שלריך שימתין ר' חנינא ד) (ל') יום אחר שהדירו אביו דאז ממה נפשך איכא [שלשים] או לפני הבאת שתי שערות אם אחר הבאת שתי שערות ועלתה לו ה)נזירות אביו: **האיש מגלח על נזירות אביו ואין אשה מגלחת** כילד מי שהיה הוא ואביו נזירים והפרישו מעות לנזירותו ומת ר' יוסי אומר הרי אלו יפלו לנדבה ואיזהו שמגלח על נזירות אביו הרי שהיה אביו נזיר והיו לו מעות סתומין ומת ואמר הריני נזיר נזירות אביו ואם [ו]בחיי[8] אביו אינו מגלח: **מאי** (כא) **טעמא.** אין האשה מגלחת על מעות אביה: **פשיטא.** בלא הלכה ידעינן דאין בת מגלחת ולמאי הולרך מילתא דר' יוחנן ור"כ[9] הא דקאמר הש"ס מ"ט מאי קושיא דהכא פשוט לן דבן ולא בת ול"ל דר' יוחנן גופיה אמרה כי הך דנפ' אלו מליאות (ב"מ דף כא.) וכמה אמר ר' יאחק קב בארבע אמות: (וע"ע תוספות פסחים לג. ד"ה תתן וכו' ומה שנרשם שם): אם

נזיר אביו דכיון דבחיי אביו נדר והיו שניהם חייבי' קרבן דכה"ג לא לית מידי הלכה: מי שהיה אביו נזיר והיו לו מעות סתומים ומת ואמר הבן הריני נזיר ע"מ שאגלח על מעות אבא זהו שמגלח על מעות אביו: מאי טעמא מגלח על נזיר אביו מאי שנא משאר קרבנות דאמר לעיל דקרבנו הוא יוצא ואינו יוצא בקרבן אביו: פשיטא מאי למימרא וכו' וכיון

(א) לעיל כז: [סוטה כג.], (ב) [לעיל כח: לקמן קפ: סוטה כא:], (ג) [בשלש רש"ם],

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אלא אליבא דרבי הא דאמר אהא כל"ל והד"א עם ד"ה אי אייתי ב' שערות מעיקרא וכו' לומר וכו' מקמי דהזירו אבוה דקאים בנזירות וכו' לבסוף דהזירו אביו קאי: (ב) ד"ה ואי אייתי במצע דלא ידעינן: (ג) ד"ה הכי דלא ידעינן וכו' דיליה ולאבוה ליכא אחרינא אלא לרבי וכו' ואהזירו דאבוה הוא דפליגי: (ד) ד"ה ומשני וכו' מצי להזירני אהא מזיר בנזיר אבא וכו' דאביו יכול להזירו חד וכו': (ה) ד"ה אי אייתי וכו' קודם שהזירו אביו וכו' דמצי אביו להזירו לא:

גליון הש"ם

תוס' ד"ה הניחא וכו' דמיירי תחלת י"ג. י"ל דבדיבור הקודם כתבו דמכח מתני' ליכא למיפרך דאיכא לאוקמי כעודו בשנת שתים עשרה והייגו דיכלו ימי נזירות קודם התחלת שנת י"ג דליכא משום שיגיע בחמצע למופלא סמוך לאים ולזה כתב דלכ"ת יש לאוקמי תחלת י"ג דהיינו יום ל' קודם תחלת שנת י"ג דלמופלא סמוך לאים כיון דליגו מפסיק ול"ל השערות הא יהיה שומה:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) תד"ה ה"ג וכו' ואמאי לא פריך הכי למתני' דהתם. נמתק תיבת דהתם וע"ב דהתם: ב) בא"ד אי אייתי סימנין במיצעי לא נבדיקי'. תיבת נבדיקי' נמתק. וע"ע נקריכם. אבל הנהת לא נבדיקי' ליתא הכא אינו רשאי להקריב קרבנות". כ"כ בא"מ: ג) ד"ה הניחא וכו' לשערות במיצעי. ע"ב הגה"ה כל"ל א"מ: ד) ד"ה לרבי וכו' ר' תיבת ל'. נמתק ל' וע"ב שם כל"ל א"מ: ה) בא"ד ועלתה לו נזירותו לו נזירות אביו כל"ל: ו) ד"ה האיש וכו' ואם אינו בחיי אביו כל"ל א"מ:

פי' הרא"ש

הא ברשותיה דאבוה [קאי] דס"ד דלר' נמי קטן וגדול לענין נדרים קאמר ולהכי פריך אפי' הגיע לעונת נדרים ברשות אבוה קאי. ומשני דאליבא דר' לאו קטן וגדול לענין נדרים קאמר אלא קטן וגדול ממש בהבאת שערות. והיינו אם בשביל אבא כגון שלא הבאתי ב' שערות אהיה בשביל אבא. ואם לאו שהבאתי ב' שערות אהא בשביל עצמי. ומילתא דפשיטא הוה דלר' הוי פי' הכי אלא דתלמודא שקיל וטרי לפ' דברי רבי משום דבעי לאקשויי עליה. אי אייתי ב' שערות. בשעה שאמר ר' חנינא תנאי זה קא מייתי בנזיר' דידיה וניחא לר' שביא קרבנותיו בשביל נזירותו: אי לבסוף קאי מייתי בנזירות אביו וניחא נמי אם לא הביא ב' שערות עד ששלמו ימי נזיר' דמייתי בנזיר אביו: אלא אי אייתי במצעי. אם לא הביא ב' שערות ביום שהדירו אביו וטרם ימי נזירותו הביא ב'

סט א ב מיי' פ"ח מהל' מזירות הל' ט"ו:

נוסחת הריב"ן

א) דהדירו אביו: ב) קאים: ג) במצעי דלא ידעינן כו': ד) אייתי: ה) אבא: ו) בכ"י כתוב כאן גליון: ז) ב' שערות ומהדרת אבוה הוא דפליגי: ח) קביל עליה לחודיה: ט) לאחר: י) (הא השתא) ליתא בכ"י: כ) כרחו: ל) יהא: מ) במיצעי. מפי המורה ומצאתי ומיתי כו': נ) נדר הוא: ס) משום סתומים: ע) ואין זה:

הגהות התוספות

1. ל"ל ומ"ק ס"ל עד. 2. מיבוא ומנא קמא אמר לידע אם הביא ב' שערות, נמתק. 3. ל"ל בנדר. 4. ל"ל אישתכח. 5. ל"ל י"ג. 6. ל"ל היא אפיכא. 7. ל"ל מזירים. 8. ל"ל ואם לא מזר בחיי. 9. ל"ל וא"מ.

מוסף רש"י

האיש מגלח על נזירות אביו. אם נדר אביו במזירות והפרים קרבנותיו ומת והיה בנו מזיר, הבן מגלח ביום מלאת ומביא קרבנות שהפרים אביו (סוטה כג.). הלכה היא בנזיר. הלכה למשה מסיני היא בהלכות מזיר (שם כג:).

הדרן עלך מי שאמר

פי' הרא"ש (המשך)

שערות אליבא דר' היאך יביא קרבנות נזי' דבהבאת שערות פסק נזי' אביו כדקתני בתוס' (ובמתני' פריך לעיל) ובשביל עצמו לא הוי נזי' אא"כ הביא סימנים בשעת התנאי. ואפי' א"ת שהיתה כוונתו שאם יביא סימנים קודם שישלים נזי' אביו שיהא נזיר בשביל עצמו. מ"מ לא משכחת לה שיהא ראוי להביא קרבנו' בהשלמת נזירות אביו מיד. ובריתא משתמע (הרי טעו' תנאו יוכל להביא) [דמביא] קרבנותיו בהשלמת נזירות אביו בלא שום ספק: הניחא לר"י בר יהודה דאמר עד שיגיע לעונת נדרים ניחא. דאפי' אם הגיע לעונת נדרים במצעי לא בטלה נזי' אביו. ולהביא ב' שערות לא חיישי' דבשנת י"ג הוי קאי [עדיין] ואפי' אם הביא ב' שערות הוי (גדול) [קטן] דשומא נינהו. וקשה לי [הא] ר"י בר יהודה הוא דאמר פרק יוצא דופן דמשנת ט' ואילך אם הביא ב' שערות הוי גדול. ואיכא למימר כיון דמילתא דלא שכיחא היא שיביא סימנים קודם שיהא בן י"ג לא חיישינן שמא הביא. ה"ג האיש מגלח על נזי' אביו ואין האשה מגלחת על נזי' אביה. כיצד מי שהיה הוא ואביו נזי' והפריש אביו מעות סתומים לנזירותו א"ר יוסי הרי אלו יפלו לנדבה שאין זה מגלח על